

УДК 330

DOI: 10.31891/2307-5740-2018-260-4-171-176

РЗАЄВ Г. І.,
ШЕВЧУК М. О.

Хмельницький національний університет

АНАЛІТИЧНІ ОЗНАКИ ЗРОСТАННЯ ЗАГРОЗ ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ПОКАЗНИКАМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

В статті доведено доцільність визначення ознак зростання загроз інвестиційної привабливості підприємства. Досліджено існуючі теоретичні підходи до розуміння поняття «інвестиційна привабливість» та окреслено їх спрямування. Визначено характеристики інвестиційної привабливості у розрізі існуючих теоретичних підходів. Обґрунтовано аналітичні ознаки зростання загроз за ними у розрізі елементів фінансової звітності. Доведено доцільність їх обґрунтування та розвитку відповідно до потреб аналізу.

Ключові слова: інвестиційна привабливість підприємства, інвестиційний клімат, ефективність діяльності, фінансовий стан, мінімальний ризик, максимальний прибуток, перспективи розвитку.

RZAYEV H.,
SHEVCHUK M.

Khmelnytskyi National University

THE ANALYTICAL SIGNS OF INCREASING THREATS OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF ENTERPRISE ON THE FINANCIAL STATEMENTS

The article proves the expediency of definition of signs of growth of the threats of investment attractiveness of enterprise. It is proved that the intensification of investment processes contributes to the formation of the investment climate. Studied the existing theoretical approaches to the understanding of the concept "investment attractiveness" and defined their direction. To determine the state of the investment attractiveness is proposed to assess the effectiveness of use of resources of the enterprise. This proves the necessity to carry out an analysis of the effectiveness and efficiency of the business entity and emphasizes the expediency of analyzing the characteristics of the financial state. This causes the need to forecast the prospects of enterprise development. The characteristics of investment attractiveness in terms of existing theoretical approaches are determined. The analytical features of the growth of threats on them in the context of elements of financial reporting are substantiated. The signs of negative dynamics of indicators of efficiency of use of enterprise resources are outlined. The article emphasizes the growth of indicators of cost efficiency and reduction of income returns, profitability and turnover, the deterioration of the intensity of the dynamics of indicators of costs, income and financial results. We have focused on the deterioration of the state and structure of the assets of the enterprise and the sources of their formation. The article emphasizes the non-observance of the recommended (desirable) tendencies of indicators of financial stability. This emphasizes that there is a lack of interconnection and interdependence of the rates of growth of financial reporting indicators. The authors proved expediency of operative substantiation and development of signs of threats of investment attractiveness in accordance with the needs of the analysis.

Key words: investment attractiveness of enterprises, investment climate, efficiency of operations, financial condition, minimum risk, maximum income and growth prospects.

Вступ. Стан інвестиційної політики держави обумовлює рівень її інвестиційної привабливості. Тенденції розвитку та формування інвестиційного клімату країни, його нормативно-законодавча підтримка значною мірою впливають на рівень інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання. Інвестиційна привабливість підприємства значною мірою залежить від інвестиційної привабливості галузі, регіону тощо.

Інвестиційний клімат у країні є основою формування перспектив розвитку інвестиційної привабливості. Інвестиційна привабливість країни (регіону, підприємства) значною мірою залежить від сукупності політичних, економічних, правових, соціальних передумов що впливають на рівень інвестиційної привабливості та перспективи її на майбутнє. Покращення рівня інвестиційної привабливості країни буде підтримувати й сприяти подальшому її розвитку та економічному зростанню регіонів, галузей, господарюючих суб'єктів. Рівень інвестиційної привабливості значною мірою залежить, в першу чергу, від політики держави, стану нормативно-законодавчої підтримки, правового забезпечення, стану співпраці з фінансово-кредитними установами, рівня ризику та ін. Зазначені проблеми державного рівня створюють значну кількість проблем щодо інвестиційної привабливості як окремих галузей, так і суб'єктів господарювання, що їх представляють. Ситуація що склалася на рівні держави ускладнює процеси формування сприятливого інвестиційного клімату і що відповідно утруднює процес залучення потенційних інвесторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у формування та розвиток теоретичних основ та практичного використання здобутків щодо концепції оцінки інвестиційної привабливості, дослідження рівня інвестиційної привабливості, ефективності діяльності мали як вітчизняні, так і зарубіжні науковці, а саме: Бланк І.О., Гребенникова Е., Гриньова В.М., Данілов О.Д., Загородний А.Г.,

Ігольников Г.Л., Качмарик Я.Д., Ковальчук С.В., Моргунова К.І., Макарий Г.О., Павлюченко В.М., Русак Н.А., Русак В.А., Савчук В.П., Третяк А.М., Хрущ Н.А., Харламова Н.С., Шеремет В.В., Ястремська О.М. та ін. Відповідно до теорій що пропонуються, концепцій які їх розкривають та від запропонованих показників оцінки та аналізу інвестиційної привабливості формуються певні площини досліджень. Різноманітність площин досліджень обумовлює формування певних дискусійних питань та обумовлює ряд проблем, які потребують певного вирішення. Особливо дискусійними є питання щодо формування показників оцінки інвестиційної привабливості та окреслення загроз її рівню. Зазначені проблеми обумовили вибір теми дослідження та обумовили її мету.

Постановка завдання. Метою даної статті є дослідження існуючих теоретичних підходів до поняття інвестиційної привабливості та окреслення напрямів формування показників її оцінки як індикаторів оцінки рівня загроз. Мета статті може бути досягнута шляхом виконання наступних завдань:

- дослідження та узагальнення існуючих теоретичних підходів до поняття інвестиційної привабливості підприємства;

- систематизація напрямів оцінки інвестиційної привабливості за елементами фінансової звітності;
- визначення напрямів формування загроз щодо зниження інвестиційної привабливості.

Основна частина. Розвиток та формування сучасного ринкового середовища ускладнюється рядом проблем. Призупинення інвестиційних процесів, що відбувається за рахунок впливу внутрішніх та зовнішніх факторів гальмують процеси формування здорового інвестиційного клімату. Активізація інвестиційних процесів, щодо чинного законодавства, сприяють формуванню інвестиційного клімату, що обумовить подальший прогресивний розвиток і відповідно закріпить позиції підприємства у мінливому ринковому середовищі.

За умов функціонування у нестабільному середовищі, господарюючим суб'єктам є важливим мати певні характеристики, які відповідають вимогам потенційних інвесторів. Оцінка інвесторами потенційних суб'єктів господарювання проводиться з метою визначення доцільності вкладання коштів в обраний господарюючий суб'єкт та отримання відповідних позитивних результатів від ефективності вкладання коштів в певний проект. Інвестиційна привабливість господарюючого суб'єкта є саме такою комплексною характеристикою, що дозволить здійснити відповідну оцінку та обґрунтувати доцільність вкладання коштів в суб'єкт господарювання.

В глобальному розумінні, на рівні країни (регіону) інвестиційна привабливість представляє собою сукупність політичних, соціальних, інституціональних, екологічних та економічних умов функціонування країни (регіонів), що забезпечують стабільність інвестиційної діяльності вітчизняних і зарубіжних інвесторів [12]. Крім того інвестиційну привабливість вивчають як складну економічну категорію, на основі якої формується характеристика спроможності регіону залучати капітал [15]. Існує думка дослідження інвестиційної привабливості як інтегральної характеристика окремих галузей економіки (промисловості) з позиції перспективності розвитку, прибутковості інвестицій і рівня інвестиційних ризиків [17].

Відповідно до Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій інвестиційна привабливість представляє собою рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки [9]. В цілому є важливим розглянути основні визначення щодо розуміння інвестиційної привабливості підприємства та окреслити основні їх спрямування (табл. 1).

Аналіз існуючих теоретичних підходів щодо оцінки інвестиційної привабливості підприємства дав змогу зауважити, що авторами пропонується проводити дослідження у такому розрізі:

- оцінка ефективності використання ресурсів підприємства;
- аналіз результативності та ефективності діяльності господарюючого суб'єкта;
- аналіз фінансового стану підприємства;
- оцінка перспектив розвитку та ін.

Відповідно до окреслених характеристик інвестиційної привабливості є важливим дослідити аналітичні ознаки зростання загроз на ними у розрізі елементів фінансової звітності. Так, основними ознаками зростання загроз інвестиційній привабливості підприємства можуть бути такі:

- негативна динаміка показників ефективності використання ресурсів підприємства (зростання показників витратовіддачі та зниження показників доходівіддачі, прибутковості, оборотності);
- погіршення інтенсивності динаміки показників витрат, доходів та фінансових результатів (збільшення темпів зростання повної собівартості та інших показників витрат; зниження темпів зростання показників доходів та фінансових результатів у розрізі видів діяльності; зниження показників рентабельності та ін.);
- погіршення стану та структури активів підприємства та джерел їх формування; негативна динаміка показників ліквідності та платоспроможності підприємства; недотримання рекомендованих (бажаних) тенденцій показників фінансової стійкості; погіршення стану дебіторської та кредиторської заборгованості та ін.
- недотримання взаємозв'язку та взаємозалежності темпів зростання показників фінансової звітності в контексті оцінки рівня його ділової активності; конкурентоспроможності; ймовірності банкрутства та ін. (рис. 1).

Таблиця 1

Теоретичні підходи до поняття «інвестиційна привабливість підприємства»

Автор	Визначення
Гребеникова Е.В., Гусева Ю.Ю. [2, с. 187–190]	комплексне поняття, що характеризує здатність підприємства своїми наявними економічними ресурсами приваблювати зовнішні та внутрішні інвестиційні засоби, що забезпечує досягнення цілей за певного рівня прибутковості та ризику інвестицій
Данілов О.Д. [3]	відображення такого економічного та фінансового стану компанії, за якого потенційний інвестор може прийняти рішення про вкладення вільних коштів у розвиток даного підприємства без великого ступеня ризику втратити їх або не отримати відповідний дохід на вкладений капітал
Дука А.П. [4, с. 340]	інтегральна характеристика окремих компаній як об'єктів майбутнього інвестування з позицій перспективності розвитку, обсягу і перспектив збуту продукції, ефективності використання активів і їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості
Майорова Т. В. [7, с. 41]	показник, що включає загальну характеристику підприємства; характеристику технічної бази підприємства; номенклатуру продукції, що випускається; виробничу потужність; місце підприємства в галузі, на ринку, рівень його монопольності; характеристику системи управління; статутний фонд, власники підприємства, ціна акцій; структуру витрат на виробництво; обсяг прибутку та напрями його використання; оцінку фінансового стану підприємства
Мархайчук М.М. [8, с. 253–257]	спроможність підприємства приносити прибуток в обсягах, що задовольняють інвестора
Мочерний С.В. [10, с. 54]	характеристика підприємства чи будь-якого суб'єкта господарської діяльності, яка враховує суперечливі цілі інвестора: максимальний прибуток за мінімального ризику на певному об'єкті
Науменко О. В. [11, с. 22]	інтегральна характеристика з точки зору наявного фінансового стану, можливостей розвитку техніко-економічного та організаційного рівня виробництва, соціальної безпеки й інформаційної забезпеченості тощо
Пономаренко С.Ю. [13]	інтегральна характеристика як об'єкта майбутнього інвестування з позиції галузевої приналежності, перспектив розвитку, ефективності використання ресурсів і активів підприємства, прибутковості діяльності, впливу виробничих потужностей підприємства на навколишнє природне середовище
Савчук В.П. [16, с. 26]	інтегральна характеристика окремих компаній, як об'єктів майбутнього інвестування з позицій перспективності розвитку, обсягу і перспектив збуту продукції, ефективності використання активів і їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості

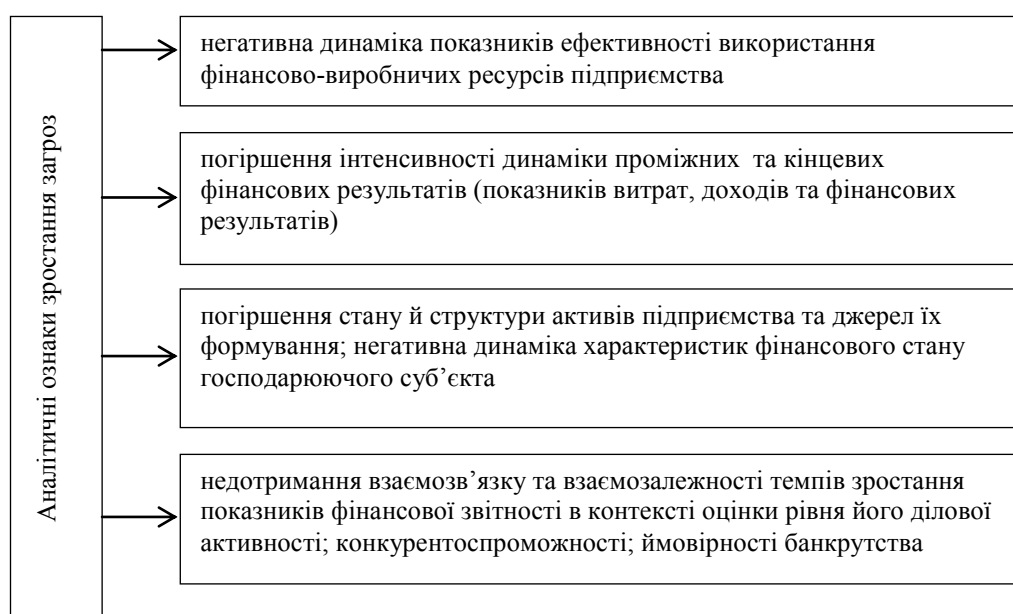

Рис. 1. Напрями формування аналітичних ознак зростання загроз інвестиційній привабливості у розрізі елементів фінансової звітності

Аналітичні ознаки зростання загроз інвестиційній привабливості підприємства за елементами фінансової звітності, а саме: активів за балансом підприємства, власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів.

Так, стосовно активів доцільно окреслити такі ознаки загроз інвестиційній привабливості підприємства:

- погіршення структури активів (збільшення частки необоротних активів; зменшення частки активів, що швидко реалізуються, погіршення їх структури, зниження ефективності їх використання; невідповідність складу і структури оборотних активів обсягам виробничій програмі підприємства);

- недотримання ліквідності у розрізі чотирьох груп активів, порушення співвідношення певних груп оборотних активів з погляду їх ліквідності.

Відносно зобов'язань підприємства важливо відзначити наступні ознаки прояву загроз інвестиційній привабливості:

- недотримання розрахунково-платіжної дисципліни, псування іміджу підприємства, що призводить до обмеження обсягів залучення капіталу;

- погіршення структури запозичених джерел формування активів підприємства, обмеженість можливостей щодо використання запозичених джерел фінансування; невиконання підприємством своїх зобов'язань і недотримання співвідношення дебіторської та кредиторської дисципліни.

Стосовно власних джерел формування активів доцільно виділити такі ознаки прояву загроз інвестиційній привабливості:

- зниження рівня фінансової стійкості, погіршення структури джерел формування активів та зменшення частки власного капіталу, обмеження можливостей щодо диверсифікації видів діяльності господарюючого суб'єкта;

- негативна динаміка та зменшення обсягу власного капіталу, погіршення його структури і скорочення можливостей діяльності підприємства.

Щодо проміжних та кінцевих фінансових результатів діяльності підприємства доцільно відзначити наступні ознаки прояву загроз інвестиційній привабливості підприємства:

- нестійка, а в більшості випадків негативна динаміка проміжних та кінцевих результатів діяльності підприємства (показників витрат, доходів і фінансових результатів);

- недотримання взаємозв'язку і взаємозалежності темпів зростання показників витрат, доходів та фінансових результатів;

- погіршення показників рентабельності у розрізі її видів та їх негативна динаміка.

В цілому інвестиційну привабливість розглядають як комплекс формалізованих критеріїв що дозволяють інвестору прийняти відповідні управлінські рішення. Відповідно Вахович І.М. вивчає інвестиційну привабливість як сукупність внутрішніх та зовнішніх чинників розвитку підприємства, кількісний вимір яких є прийнятним і задовольняє потреби потенційного інвестора [1, с. 156–158]. Ковальчук С.В., Гвоздецька І.В. розглядають інвестиційну привабливість як якісну та кількісну характеристику доцільності інвестування об'єкта підприємницької діяльності, яка базується на визначенні його фінансово-економічного стану та можливості реалізації його маркетингового потенціалу [6, с. 30]. Загородний А.Г. вважає що інвестиційна привабливість є узагальнена характеристика переваг і недоліків інвестування певного підприємства з погляду інвестора [5, с. 492]. Рзаєв Г.І. наголошує, що інвестиційна привабливість є комплексною характеристикою, яка відображає результати функціонування підприємства за видами його діяльності, яка визначає доцільність здійснення інвестицій в суб'єкт господарювання, що досліджується [14, с.156–158].

Виходячи з вищесказаного інвестиційна привабливість представляє собою:

- комплекс формалізованих критеріїв що дозволяють інвестору прийняти відповідні управлінські рішення;

- сукупність внутрішніх та зовнішніх чинників розвитку кількісний вимір яких є прийнятним і задовольняє потреби потенційного інвестора;

- узагальнену характеристику переваг і недоліків інвестування певного підприємства;

- комплексну характеристику, яка відображає результати функціонування підприємства за видами його діяльності, визначає доцільність здійснення інвестицій в суб'єкт господарювання та ін.

Висновки. Відповідно до сказаного є доцільним подолати рівень невідповідності, суперечливості та недосконалість діючих нормативно-законодавчих актів, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання. Важливим є на законодавчому рівні здійснювати постійний моніторинг основних характеристик інвестиційної привабливості підприємства, що дасть змогу зменшити відповідний рівень загроз, а саме:

- науково обґрунтувати вибір показників-індикаторів оцінки інвестиційної привабливості відповідно до міжнародної практики;

- здійснювати постійний контроль за основними характеристиками інвестиційної діяльності у розрізі елементів фінансової звітності;

- сприяти своєчасному виявленню негативних змін обраних показників та позицій підприємства на ринку;

Запропоновані напрями мінімізації загроз інвестиційній привабливості дадуть змогу:

- покращити інвестиційний клімат та підняти зацікавленість у відповідному вкладанні коштів;
- контролювати стан та рівень розвитку підприємства за умов нестабільної економіки;
- обґрунтувати інвесторам доцільність вкладання коштів у розвиток окремих підприємств та галузей;
- довести та обґрунтувати необхідність та доцільність прийняття відповідних управлінських рішень;
- формувати своєчасну систему гарантій і страхування кредитних і інвестиційних ризиків учасників інвестиційних процесів;
- запобігти процесам «тінізації» бізнесу, доходів, прибутків тощо.

Література

1. Вахович І. М. Методика оцінювання інвестиційної привабливості підприємства / І. М. Вахович, І. В. Олександренко, М. С. Забудюк // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 11. – С. 154–160.
2. Гребенникова Е.В. Методика оценки инвестиционной привлекательности машиностроительных предприятий Украины / Е.В. Гребенникова, Ю.Ю. Гусева // Открытые информационные и компьютерные интегрированные технологии. – 2008. – № 39. – С. 186–192.
3. Данілов О. Д. Інвестування : навч. посібник / О.Д. Данілов, Г.М. Івашина, О.Г. Чумаченко. – К. : Комп'ютерпрес, 2001. – 364 с.
4. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посібник / А. П. Дука. – 2-е вид. – Київ : Каравела, 2008. – 432 с.
5. Загородний А.Г. Інвестиційний словник : навч. посібник / А. Г. Загородний, Г. Л. Вознюк. – Л. : БескідБіт – 2005. – 512 с.
6. Ковальчук С.В. Комплексний підхід до оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств / С. В. Ковальчук, І. В. Гвоздецька. – Хмельницький : ХНУ, 2011. – 215 с.
7. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навч. посібник / Т.В. Майорова. – К. : Центр навч. л-ри, 2003. – 376 с.
8. Мархайчук М. М. Інвестиційна привабливість підприємства : економічна суть / М. М. Мархайчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 5, Т. 2. – С. 253 – 257.
9. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 22 від 23.02.1998 р.. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 3 / ред. С. В. Мочерний. – К., 2002. – 952 с.
11. Науменко О. В. Напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства з метою його розвитку / О. В. Науменко // Управління розвитком. – 2013. – № 21 (161). – С. 21–23.
12. Погорелова Т.В. Аналіз інвестиційної привабливості регіонів України за допомогою статистичних методів / Т. В. Погорелова, Г.Ю. Микитишина // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 2. – С. 251–258.
13. Пономаренко С.Ю. Підвищення інвестиційної привабливості підприємств вугледобувної промисловості : автореф. дис. на здобуття наук. ступення канд. екон. наук : 08.00.04 / Пономаренко С.Ю. / НАН України Інститут економіки промисловості. – Донецьк, 2008. – 20 с.
14. Рзаєв Г.І. Напрями оцінки інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання за показниками фінансової звітності / Г.І. Рзаєв // Вісник Хмельницького національного університету. – 2015. – № 1. – С. 154–159.
15. Савлук О. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України / О. Савлук // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2013. – № 5(91). – С. 31–44.
16. Савчук В.П. Анализ и разработка инвестиционных проектов : учебное пособие / В.П. Савчук, С.И. Прилипко, Е.Г. Величко – К. : Абсолют – В, Эльга, 1999. – 26 с.
17. Харламова Г.О. Інвестиційний маркетинг і моніторинг галузей промисловості України / Г.О. Харламова // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 3. – С. 68–75.

References

1. Vakhovych I. M. Metodika otsiniuvannya investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva / I. M. Vakhovych, I. V. Oleksandrenko, M. S. Zabediuk // Aktualni problemy ekonomiky. – 2014. – № 11. – S. 154–160.
2. Grebennikova E.V. Metodika otsenki investitsionnoy privlekatelnosti mashinostroitelnykh predpriyatiy Ukrainyi / E.V. Grebennikova, YU.YU. Guseva // Otkrytye informatsionnye i kompyuternye integrirovannyye tehnologii. – 2008. – № 39. – S. 186–192.
3. Danilov O. D. Investuvannya : navch. posibnyk / O.D. Danilov, H.M. Ivashyna, O.H. Chumachenko. – K. : Kompiuterpres, 2001. – 364 s.
4. Duka A. P. Teoriia ta praktyka investytsiinoi diialnosti. Investuvannya : navch. posibnyk / A. P. Duka. – 2-e vyd. – Kyiv : Karavela, 2008. – 432 s.
5. Zahorodnyi A.H. Investytsiinyi slovnyk : navch. posibnyk / A. H. Zahorodnyi, H. L. Vozniuk. – L. : BeskidBit – 2005. – 512 s.
6. Kovalchuk S.V. Kompleksnyi pidkhid do otsiniuvannya investytsiinoi pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv / S. V. Kovalchuk, I. V. Hvozdetzka. – Khmelnytskyi : KhNU, 2011. – 215 s.
7. Maiorova T. V. Investytsiina diialnist : navch. posibnyk / T.V. Maiorova. – K. : Tsentri navch. l-ry, 2003. – 376 s.
8. Markhaichuk M. M. Investytsiina pryvablyvist pidpriemstva : ekonomichna sut / M. M. Markhaichuk // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. – 2011. – № 5, T. 2. – S. 253 – 257.

9. Metodyka intehralnoi otsinky investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstv ta orhanizatsii [Elektronnyi resurs] : zatv. Nakazom Ahentstva z pytan zapobihannia bankrutstvu pidpriemstv ta orhanizatsii № 22 vid 23.02.1998 r.. – Rezhym dostupu : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Mochernyi S. V. Ekonomichna entsyklopediia : u 3 t. T. 3 / red. S. V. Mochernyi. – K., 2002. – 952 s.
11. Naumenko O. V. Napriamy pidvyshchennia investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva z metoiu yoho rozvytku / O. V. Naumenko // Upravlinnia rozvytkom. – 2013. – № 21 (161). – S. 21–23.
12. Pohorielova T.V. Analiz investytsiinoi pryvablyvosti rehioniv Ukrainy za dopomohoiu statystychnykh metodiv / T. V. Pohorielova, H.Iu. Mykityshyna // Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen. – 2014. – Vyp. 2. – S. 251–258.
13. Ponomarenko S.Iu. Pidvyshchennia investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstv vuhledobuvnoi promyslovosti : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupennia kand. ekon. nauk : 08.00.04 / Ponomarenko S.Iu. / NAN Ukrainy Instytut ekonomiky promyslovosti. – Donetsk, 2008. – 20 s.
14. Rzaiev H.I. Napriamy otsinky investytsiinoi pryvablyvosti subiekta hospodariuvannia za pokaznykamy finansovoi zvitnosti / H.I. Rzaiev // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. – 2015. – № 1. – S. 154–159.
15. Savluk O. Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti rehioniv Ukrainy / O. Savluk // Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhivno-ekonomichnoho universytetu. – 2013. – № 5(91). – S. 31–44.
16. Savchuk V.P. Analiz y rozrobotka ynvestytsyonnykh proektov : uchebnoe posobye / V.P. Savchuk, S.Y. Prylypko, E.H. Velychko – K. : Absoliut – V, 2011. – 26 s.
17. Kharlamova H.O. Investytsiinyi marketynh i monitorynh haluzei promyslovosti Ukrainy / H.O. Kharlamova // Aktualni problemy ekonomiky. – 2005. – № 3. – S. 68–75.

Рецензія/Peer review : 11.07.2018

Надрукована/Printed : 06.09.2018

Рецензент: д. е. н., проф. Лук'янова В. В.